

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๑๑๑๒/ ๗๕๑๕

๖๖๖. 6970
15 มิ.ย. 55

๖๖๖. 2/242
15 มิ.ย. 55
18-๐๐๐

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

19 มิ.ย. 2555

จัดเข้าวาระ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ขอเสนอเรื่อง แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้นี้ เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุม คณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔(๑๑) รวมทั้งเป็นไปตามพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ มาตรา ๑๒(๔) ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

การแก้ไขปัญหามาบตาพุดจังหวัดระยองในระยะที่ผ่านมามุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพ ความไม่พอเพียงของบริการสาธารณสุข ปัญหาขาดแคลนน้ำประปา และความไม่มั่นใจเรื่องคุณภาพอากาศ และน้ำ ซึ่งเป็นปัญหาเฉพาะหน้าและมีลักษณะการดำเนินงานเป็นรายโครงการ โดยยังไม่มีแผนงานหลักที่จะ บูรณาการการแก้ไขปัญหามาบตาพุดรวม ดังนั้น สศช. จึงได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน สรุปได้ดังนี้

๑.๑ สศช. ร่วมกับจังหวัดระยอง ได้จัดทำแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน ผู้นำชุมชน และประชาชน และได้นำเสนอร่างแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร ต่อคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (กพอ.) เมื่อวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ซึ่ง คณะกรรมการฯ มีมติรับทราบความก้าวหน้าการจัดทำแผนฯ และให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีชุดใหม่ พิจารณาต่อไป ต่อมา สศช. ได้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

๑.๒ สศช. ได้ประสานขอความร่วมมือหน่วยงานต่างๆ ให้จัดทำโครงการเพื่อสนับสนุนการ แก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร ตลอดจนวิเคราะห์กลั่นกรองข้อเสนอโครงการที่สมควรบรรจุใน แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาโดยลำดับ จนกระทั่งได้ จัดทำแผนแล้วเสร็จ และได้นำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พิจารณาเมื่อ วันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕

/ ๒. เหตุผลความจำเป็น

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ตามมาตรา ๑๒(๔) ของพระราชบัญญัติพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๑ กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเพื่อทำความเข้าใจเสนอคณะรัฐมนตรี ประกอบกับคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ รับทราบผลการประชุมคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งให้นำแผนการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดอย่างครบวงจรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีชุดใหม่พิจารณาต่อไป

๓. สารสำคัญ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีการประชุม ครั้งที่ ๕ /๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ พิจารณาเรื่อง แผนการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดอย่างครบวงจร ของ สศช. โดยคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบและให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ แผนการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดอย่างครบวงจร ประกอบด้วย สภาพปัญหาในพื้นที่ และการแก้ไขปัญหาในระยะที่ผ่านมา ข้อเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา และแผนงาน/โครงการภายใต้แผนการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดอย่างครบวงจร ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ สรุปได้ดังนี้

๓.๑.๑ พื้นที่เป้าหมาย พื้นที่เขตควบคุมมลพิษตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ ประมาณ ๒๖๐,๖๖๐ ไร่ ครอบคลุม ๖ ตำบล ใน ๓ อำเภอ ได้แก่ ตำบลมาบตาพุด ตำบลห้วยโป่ง ตำบลเนินพระ ตำบลทับมา อำเภอเมืองระยอง ตำบลมาบข่า อำเภอนิคมพัฒนา และตำบลบ้านฉาง อำเภอบ้านฉาง

๓.๑.๒ ปัญหาสำคัญในพื้นที่

(๑) ปัญหาด้านมลพิษและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ มลพิษทางอากาศ น้ำ ขยะมูลฝอย อุบัติภัยสารเคมีรั่วไหล

(๒) ปัญหาด้านสังคม ได้แก่ ปัญหาสุขภาพประชาชน โดยเฉพาะโรคทางเดินหายใจ มะเร็ง ภาวะแทรกซ้อนในการตั้งครรภ์ ระบบสาธารณสุขโรค/สาธารณสุขการ/บริการสาธารณสุขไม่เพียงพอ ประชาชนมีการศึกษาค่อนข้างต่ำ ไม่ตรงกับความต้องการโรงงาน และขาดแคลนแรงงานฝีมือ

(๓) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ โครงสร้างเศรษฐกิจพึ่งพาภาคอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกมาก และการกระจายผลประโยชน์ในรูปงบประมาณ เงินอุดหนุนไม่สอดคล้องกับรายได้ที่สร้างให้ประเทศ ขณะที่ประชาชนต้องแบกรับภาระผลกระทบจากอุตสาหกรรม

(๔) ปัญหาด้านกายภาพและโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งด้านการขนส่งแออัด การจราจรติดขัด ประปาไม่เพียงพอ แหล่งท่องเที่ยวเสื่อมโทรม และการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่ออุตสาหกรรมรุกล้ำพื้นที่กันชน

(๕) ปัญหาด้านการบริหารจัดการ เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ ทำให้ประชาชนขาดความไว้วางใจ

/ ๓.๒ การแก้ไขปัญหา

๓.๒ การแก้ไขปัญหามาผ่านมา

การแก้ไขปัญหามาทาพุดในระยะเวลา ๓ ปีที่ผ่านมา (มกราคม ๒๕๕๒ – ธันวาคม ๒๕๕๔) โดยหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งคณะกรรมการ และ คณะอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง สามารถแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ (๑) การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของมาตาพุด และ (๒) การวางระบบเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาว ดังนี้

๓.๒.๑ การแก้ไขปัญหาเร่งด่วนของมาตาพุด

(๑) การแก้ไขปัญหาเดือดร้อนเร่งด่วนของประชาชน เน้นแก้ไขปัญห สุขภาพประชาชน ปัญหาขาดแคลนน้ำประปา ปัญหาขยะ ความไม่มั่นใจเรื่องคุณภาพอากาศ น้ำ และการ ลดมลพิษ โดยหน่วยงานต่างๆ ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีมาโดยลำดับรวม ๔ ครั้ง จำนวน ๓๒ โครงการ วงเงินรวม ๑,๔๓๒ ล้านบาท ปัจจุบันส่วนใหญ่ดำเนินการแล้วเสร็จและบางส่วนอยู่ระหว่าง ดำเนินการ ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่ การก่อสร้างปรับปรุงท่อและขยายเขตจำหน่ายน้ำประปาใน พื้นที่อำเภอเมืองระยอง พื้นที่เทศบาลเมืองมาตาพุดและเทศบาลเมืองบ้านฉาง การจัดซื้อรถตรวจ สุขภาพเคลื่อนที่จำนวน ๒ คัน การให้บริการตรวจสุขภาพประชาชนในพื้นที่มาตาพุดไปแล้วจำนวน ๑๐,๒๓๘ คน และ ๒๐,๕๗๑ คน ในปี ๒๕๕๓ และปี ๒๕๕๔ ตามลำดับ สำหรับปี ๒๕๕๕ มีเป้าหมาย ตรวจสุขภาพประชาชนจำนวน ๑๕,๐๐๐ คน ในส่วนของการพัฒนาระดับโรงพยาบาลมาตาพุดให้เป็น โรงพยาบาลที่เชี่ยวชาญด้านอชีวเวชศาสตร์ ขนาด ๒๐๐ เตียง ปัจจุบันอยู่ระหว่างก่อสร้าง นอกจากนี้ได้ ดำเนินการติดตั้งชุดตรวจวัดสารอินทรีย์ระเหยง่ายแบบต่อเนื่อง (VOCs) และป้ายแสดงผลคุณภาพ สิ่งแวดล้อม จำนวน ๔ สถานี แล้วเสร็จ เป็นต้น

(๒) การแก้ไขปัญหามลพิษจากแหล่งกำเนิด กรมควบคุมมลพิษได้กำหนด ประเภทอุตสาหกรรม/กิจกรรมที่เป็นแหล่งกำเนิดมลพิษจากสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) รวม ๖ ประเภท และอยู่ระหว่างการศึกษากำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ทบทวนนโยบายและมาตรการการส่งเสริมการลงทุนสำหรับ อุตสาหกรรม/กิจกรรมต่างๆ ในพื้นที่มาตาพุด เพื่อลดการปล่อยมลพิษแล้ว กระทรวงอุตสาหกรรมได้ ออกประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการตรวจสอบและ ควบคุมการรั่วซึมของสารอินทรีย์ระเหย มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ สำหรับการประเมิน สิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ พื้นที่อำเภอเมืองและพื้นที่ใกล้เคียง จังหวัดระยอง กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการแล้วเสร็จในเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูล

(๓) การจัดทำแนวป้องกัน (Protection Strip) ระหว่างอุตสาหกรรมและ ชุมชน กรมโรงงานอุตสาหกรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้ประสานผู้ประกอบการ ๔๖ รายดำเนินการ ปัจจุบันแล้วเสร็จ ๔๐ ราย รวมพื้นที่ปลูกต้นไม้กว่า ๑,๐๐๐ ไร่

๓.๒.๒ การวางระบบเพื่อแก้ไขปัญหาระยะยาว

(๑) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมนิเวศมาตาพุด จังหวัดระยอง การนิคม อุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ และอยู่ในขั้นตอนจัดทำรายงานการยกระดับกลุ่มนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่มาตาพุดสู่เมืองอุตสาหกรรม เชิงนิเวศ

(๒) การจัดทำผังเมืองรวมอุตสาหกรรมหลักและชุมชนมาตาพุด จังหวัด ระยอง อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาของคณะอนุกรรมการประสานงานวางและจัดทำผังเมือง ซึ่งอยู่ในความ รับผิดชอบของกรมโยธาธิการและผังเมือง

/ (๓) การจัดตั้ง

(๓) การจัดตั้งมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ วิทยาเขตระยอง ที่อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระยอง คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติเมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๔ ระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙) วงเงินรวม ๑,๖๖๙ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕ ได้รับงบประมาณ ๗๓ ล้านบาท

(๔) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ โครงการทางหลวงพิเศษช่วงพัฒนา มาบตาพุด ซึ่งกรมทางหลวงศึกษาความเหมาะสมผลกระทบสิ่งแวดล้อม และสำรวจและออกแบบ รายละเอียดแล้วเสร็จ ปัจจุบันอยู่ระหว่างหาแหล่งเงินดำเนินการ

๓.๓ แนวทางการแก้ไขปัญหา มาบตาพุด ประกอบด้วย ๘ แนวทาง ดังนี้

๓.๓.๑ ลดและขจัดมลพิษต่อเนื่อง มุ่งสู่สิ่งแวดล้อมสะอาด โดย (๑) พัฒนาระบบ ข้อมูลและระบบติดตามเผ่าะวังคุณภาพสิ่งแวดล้อม ให้มีประสิทธิภาพและโปร่งใส และเชื่อมโยงระหว่าง ภาครัฐและเอกชน (๒) พัฒนาและปรับปรุงระบบจัดการน้ำเสียและขยะทั้งในและนอกพื้นที่เขต อุตสาหกรรมบริเวณมาบตาพุดและพื้นที่โดยรอบอย่างครบวงจร (๓) วางระบบการจัดการกากของเสีย อันตราย (๔) สนับสนุนการลดและขจัดมลพิษจากแหล่งกำเนิดอุตสาหกรรมในพื้นที่ (๕) เตรียมความพร้อมในการป้องกันและบรรเทาอุบัติเหตุอย่างต่อเนื่อง และ (๖) พื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ แนวทางนี้จะสอดคล้องกับแผนปฏิบัติการลดและขจัดมลพิษ ในเขตควบคุมมลพิษ จังหวัดระยอง พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ซึ่งจังหวัดระยองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ ระหว่างการนำเสนอคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

๓.๓.๒ ยกระดับบริการสาธารณสุขเฉพาะโรคและคุณภาพชีวิต ปรับปรุงและ ยกระดับบริการสาธารณสุขเชี่ยวชาญเฉพาะโรค และวางระบบข้อมูลเพื่อจัดเตรียมโครงสร้าง พื้นฐานรองรับจำนวนประชากรแฝงในพื้นที่ โดย (๑) สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อาชีวเวชศาสตร์ และเวชศาสตร์สิ่งแวดล้อม จังหวัดระยอง (๒) พัฒนาระบบบริการปกติให้สามารถรองรับความเจ็บป่วย จากสิ่งแวดล้อม (๓) สนับสนุนการเผ่าะวังสุขภาพของประชาชนในเขตควบคุมมลพิษและบริเวณใกล้เคียง อย่างต่อเนื่อง (๔) ปรับฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรให้ทันสมัยพร้อมสำหรับการเผ่าะวังสุขภาพ (๕) สนับสนุน การศึกษาวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการสัมผัสมลพิษกับผลกระทบต่อสุขภาพ และ (๖) สนับสนุน การป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนเชิงรุก

๓.๓.๓ ยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อผลิตบุคลากรเฉพาะทางให้สามารถรองรับ กิจกรรมในพื้นที่ และปรับปรุงคุณภาพการศึกษาสำหรับเด็กที่ย้ายถิ่นกลางคันตามแรงงานอพยพ

๓.๓.๔ พัฒนาสู่อุตสาหกรรมนิเวศ โดยเร่งรัดผลักดันการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรม นิเวศมาบตาพุด จังหวัดระยองให้เกิดผลในทางปฏิบัติ และส่งเสริมภาคอุตสาหกรรมให้ดำเนินธุรกิจภายใต้ ความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

๓.๓.๕ พัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่ให้มีความหลากหลาย โดยเฉพาะด้าน การเกษตรและด้านการท่องเที่ยว

๓.๓.๖ พัฒนาขีดความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานและจัดสรรการใช้ประโยชน์ อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม โดยเฉพาะเรื่องถนน ระบบประปา ระบบขนส่งมวลชน การขนส่งสินค้า ระบบราง การขนส่งทางเรือ และการจัดสรรทรัพยากรน้ำ เป็นต้น

๓.๓.๗ ส่งเสริมการใช้ผังเมืองรวมในการพัฒนาพื้นที่ จัดพื้นที่สำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมให้ชัดเจน จัดระบบโลจิสติกส์ให้เหมาะสม และศึกษาความเป็นไปได้ในการเพิ่มพื้นที่กันชน (Buffer Zone) ซึ่งเป็นที่ยอมรับได้ของทุกฝ่ายและเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

๓.๓.๘ การบริหารจัดการ สนับสนุนการดำเนินงานของศูนย์อำนวยการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมและอุตสาหกรรมในพื้นที่มาบตาพุดและบริเวณใกล้เคียง จังหวัดระยอง พิจารณามาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนผู้ประกอบการอุตสาหกรรมเสียภาษีที่จังหวัดระยอง และศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดตั้งพื้นที่มาบตาพุดและพื้นที่ใกล้เคียงเป็นเขตบริหารรูปแบบพิเศษ

๓.๔ แผนงาน/โครงการภายใต้แผนการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดอย่างครบวงจร พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ประกอบด้วย ๘ แผนงาน ๙๒ โครงการ วงเงินรวม ๔,๓๔๗.๖๖๖๙ ล้านบาท (ระยะเวลา ๕ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

แผนงาน	จำนวนโครงการ	วงเงิน (ล้านบาท)
รวม	๙๒	๔,๓๔๗.๖๖๖๙*
แผนงาน ๑ ลดและขจัดมลพิษต่อเนื่อง มุ่งสู่สิ่งแวดล้อมสะอาด	๔๑	๑,๗๖๐.๖๒๔๘
แผนงาน ๒ ยกกระดับบริการสาธารณสุขเฉพาะโรคและคุณภาพชีวิต	๒๕	๙๓๖.๒๖๔๒
แผนงาน ๓ ยกกระดับคุณภาพการศึกษา	๔	๖๗.๓๓๐๑
แผนงาน ๔ พัฒนาสู่อุตสาหกรรมนิเวศ	๒	๑๑.๐๐๐๐
แผนงาน ๕ พัฒนากิจกรรมเศรษฐกิจในพื้นที่ให้มีความหลากหลาย	๔	๒๗.๑๖๐๐
แผนงาน ๖ พัฒนาขีดความสามารถด้านโครงสร้างพื้นฐานและจัดสรรการใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม	๑๔	๑,๕๒๒.๕๖๒๘
แผนงาน ๗ ส่งเสริมการใช้ผังเมืองรวมในการพัฒนาพื้นที่	๑	๑๘.๐๐๐๐
แผนงาน ๘ การบริหารจัดการ	๑	๔.๗๒๐๐

หมายเหตุ * รวมงบประมาณของหน่วยงานเอง เช่น งบของ กนอ. / ผู้ประกอบการ / อบจ.ระยอง ซึ่งเมื่อหักงบประมาณส่วนนี้แล้วคงเหลือวงเงิน ๓,๗๔๙.๙๑๖๙ ล้านบาท

[รายละเอียดปรากฏตามเอกสารแนบ]

๓.๕ ข้อวิเคราะห์

๓.๕.๑ พื้นที่มาบตาพุดจังหวัดระยอง เป็นพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศ ซึ่งจะยังคงบทบาทการเป็นฐานการผลิตหลักด้านอุตสาหกรรมปิโตรเคมีและพลังงานของประเทศในระยะต่อไป เนื่องจากปัจจุบันพื้นที่มาบตาพุดเป็นที่ตั้งของกลุ่มอุตสาหกรรมจำนวน ๕ นิคมอุตสาหกรรม ประกอบด้วย (๑) นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด (๒) นิคมอุตสาหกรรมเหมราชตะวันออก (มาบตาพุด) (๓) นิคมอุตสาหกรรมเอเชีย (๔) นิคมอุตสาหกรรม RIL และ (๕) นิคมอุตสาหกรรมผาแดง มีมูลค่าการลงทุนอุตสาหกรรมกว่า ๙๗๑,๐๐๐ ล้านบาท คิดเป็น ๑ ใน ๕ ของประเทศ และมีความพร้อมในเชิงโครงสร้างพื้นฐานรองรับอุตสาหกรรมหลักมากกว่าพื้นที่อื่นของประเทศ หากปัญหาผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ไม่ได้รับการแก้ไข จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศโดยรวม รวมทั้งการแก้ไขปัญหา มาบตาพุดจะเป็นต้นแบบการแก้ไขปัญหาในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการพัฒนาอุตสาหกรรม ซึ่งหากการดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จหรือไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ จะทำให้ประชาชนขาดความเชื่อมั่น และเป็นอุปสรรคในการเปิดพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมหลักแห่งใหม่ของประเทศในระยะต่อไป

/ ๓.๕.๒ การแก้ไขปัญหา

๓.๕.๒ การแก้ไขปัญหามาบตาพุดเพื่อให้อุตสาหกรรมสามารถอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพ มีความเกี่ยวข้องในหลายด้าน อาทิ การแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ มลพิษทางน้ำ อุบัติภัยฉุกเฉินจากสารเคมี กากของเสียอุตสาหกรรม ขยะชุมชน ความไม่พอเพียงของสาธารณูปโภค/สาธารณูปการ การจัดการระยะห่างระหว่างอุตสาหกรรมกับชุมชน การดูแลสุขภาพประชาชน และการพัฒนามาบตาพุดเป็นเมืองอุตสาหกรรมนิเวศ จำเป็นต้องมีแผนงานหลักในการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจรที่จะบูรณาการการแก้ปัญหาทั้งระบบอย่างยั่งยืนและครอบคลุมทุกมิติ

๓.๕.๓ แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจรมีแนวทางการดำเนินงานที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ ในยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน ในด้านการพัฒนาภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเน้นการพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักของประเทศ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ซึ่งสนับสนุนการอยู่ร่วมกันของอุตสาหกรรมและชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อนำไปสู่การปรับโครงสร้างการผลิตของประเทศเพื่อเตรียมพร้อมไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการควบคุมและลดมลพิษ เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน

๓.๕.๔ แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร จัดทำโดยอาศัยกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนมาโดยลำดับ (มีนาคม-กันยายน ๒๕๕๔) ตั้งแต่การสำรวจพื้นที่การรับฟังความคิดเห็นประชาชนในพื้นที่มาบตาพุดจังหวัดระยอง การจัดประชุมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน และประชาชน ตลอดจนการจัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์ปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหามาบตาพุดในพื้นที่ พิจารณาให้ความคิดเห็นต่อร่างแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร จัดทำข้อเสนอโครงการ ตลอดจนกลั่นกรองโครงการที่สมควรบรรจุในแผนดังกล่าว

๓.๖ ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ โดยคณะกรรมการฯ มีมติ เห็นชอบในหลักการแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร โดยให้ สศช. นำความเห็นของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาปรับแผน และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหามาบตาพุดในระยะต่อไป รวมทั้งขออนุมัติพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการแก้ไขปัญหามาบตาพุดต่อไป โดยมีความเห็นเพิ่มเติม สรุปได้ดังนี้

๓.๖.๑ แผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร ควรเพิ่มมิติการพัฒนาด้านสังคมในประเด็นการให้ความรู้ประชาชนด้านการดูแลสุขภาพ และการจัดการสิ่งแวดล้อมอันจะเป็นปัจจัยหลักที่จะนำไปสู่การแก้ไขปัญหายั่งยืน รวมทั้งเพิ่มการทบทวนด้านวัฒนธรรมท้องถิ่นในแผน และแนวทางการป้องกันมลพิษที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตโดยเน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจัง

๓.๖.๒ โรงงานในบริเวณนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดส่วนใหญ่เป็นโรงงานขนาดใหญ่มีการใช้เทคโนโลยีที่ดีที่สุด การเกิดปัญหาอุบัติเหตุจากโรงงานอุตสาหกรรม จะเกิดขึ้นจากคนหรือผู้รับเหมาที่เข้าไปซ่อมบำรุงเครื่องจักรในโรงงาน ซึ่งต้องเป็นคนที่มีความรู้เรื่องความปลอดภัยสูง ดังนั้นการพัฒนาคนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่สุด รวมถึงจะต้องเน้นย้ำเรื่องความปลอดภัยและการมีวินัยอย่างเข้มงวด

๓.๖.๓ ควรมีการศึกษาอย่างจริงจังในเรื่องการโยกย้ายชุมชนออกจากพื้นที่ เนื่องจากปัจจุบันโรงงานอุตสาหกรรมแต่ละแห่งจะปล่อยมลพิษออกมาไม่เกินมาตรฐาน แต่เมื่อตรวจวัดมลพิษในพื้นที่จากการปล่อยมลพิษรวมทุกโรงงานอุตสาหกรรมแล้ว พบว่าค่าเกินมาตรฐาน การแก้ไขโดยการลดและขจัดมลพิษอาจใช้งบประมาณจำนวนมาก ในขณะที่การย้ายชุมชนออกจากพื้นที่อาจใช้งบประมาณน้อยกว่า โดยอาจกำหนดเป็นการดำเนินการในระยะยาวและต้องมีการสำรวจความเห็นของประชาชนด้วย

๓.๖.๔ ควรเร่งดำเนินการศึกษาการพัฒนาพื้นที่มาบตาพุดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศไทยและเตรียมการรองรับเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ทั้งนี้ สศช. ได้ปรับปรุงแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจรในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว

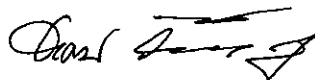
๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

๔.๑ เห็นชอบในหลักการแผนการแก้ไขปัญหามาบตาพุดอย่างครบวงจร เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้เป็นกรอบในการจัดทำโครงการแก้ไขปัญหามาบตาพุดในระยะต่อไป

๔.๒ อนุมัติในหลักการการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการแก้ไขปัญหามาบตาพุด โดยมีรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) เห็นชอบให้นำเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่

โทร. ๐-๒๒๘๐-๒๗๔๐

โทรสาร ๐-๒๒๘๐-๒๗๔๓

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ pojane@nesdb.go.th